

1. Κίνδυνοι στο διαδίκτυο

Ένα παιδί που χρησιμοποιεί το διαδίκτυο μπορεί να αντιμετωπίσει κινδύνους που αφορούν:

- (α) στο **περιεχόμενο** που μπορεί να δει
  - Πορνογραφία
  - Βία
  - Ακατάλληλη γλώσσα
- (β) στην **επικοινωνία** που μπορεί να έχει
  - Διαδικτυακή αποπλάνηση (Grooming)
  - Διαδικτυακός εκφοβισμός (Cyberbullying)
  - Ηλεκτρονικό ψάρεμα (Phishing)
  - Σεξουαλικός εκβιασμός (sextortion)
  - Ανταλλαγή μηνυμάτων σεξουαλικού περιεχομένου (sexting)
- (γ) στη **συμπεριφορά** του μέσα στο διαδίκτυο
  - Προσβλητική γλώσσα και αρνητικές ενέργειες προς άλλους

2. Προφίλ δραστών που στοχεύουν στην αποπλάνηση-σεξουαλική κακοποίηση παιδιών

Δράστες, οι οποίοι προσελκύουν παιδιά στο διαδίκτυο συνήθως:

- ❖ Χρησιμοποιούν στρατηγικές όπως η άσκηση πίεσης (απειλές, δωροδοκίες, παρενόχληση) και χρήση ιδιαίτερης γλώσσας (sweet-talk, κολακειές, εκφράσεις αγάπης, προσποίηση φίλου κ.α)
- ❖ Έχει παρατηρηθεί ότι οι δράστες που χρησιμοποιούν μέσα εξαναγκασμού και πίεσης είναι νεότεροι σε ηλικία, οι οποίοι στόχευαν σε παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας, σε σχέση με «εμπειρότερους» δράστες, οι οποίοι χρησιμοποιούν έμμεσες οδούς (Joleby, Lunde, Landstrom & Johnson, 2021; Kloess et al., 2019)

3. Οφέλη από την ενασχόληση με ηλεκτρονικά παιχνίδια

- ❖ Βελτιώνουν την οπτικοχωρική αντίληψη και τις γνωστικές λειτουργίες (Choi et al., 2020)

- ❖ Ενισχύουν την προσοχή και την φωνολογική κωδικοποίηση* σε παιδιά με δυσλεξία (Bertoni et al., 2021)
- ❖ Βοηθούν στην εκμάθηση εκτελεστικών λειτουργιών και στην λήψη αποφάσεων (Mayer, Parong & Bainbridge, 2019)
- ❖ Ειδικότερα, ορισμένα «εκπαιδευτικά παιχνίδια» επικουρούν ακόμη και την ψυχοθεραπευτική διαδικασία, ειδικά σε θέματα φοβιών, μέσω της χρήσης εικονικής και επαυξημένης πραγματικότητας (VR, AR) (Zayeni, Reynaud & Revet, 2020).
- ❖ Ωστόσο, τα οφέλη που αποφέρουν τα ηλεκτρονικά παιχνίδια στο άτομο έχουν να κάνουν και με το είδος του εκάστοτε παιχνιδιού (Bediou et al., 2018)

3β. Κίνδυνοι ενασχόλησης με ηλεκτρονικά παιχνίδια

Εθισμός: Το ηλεκτρονικό παιχνίδι θα πρέπει να προκαλεί «σημαντική βλάβη ή δυσφορία» σε πολλές διαφορετικές πτυχές της ζωής του ατόμου

Βία: Μέχρι τώρα, δεν υπάρχει ξεκάθαρη απάντηση για την σχέση βίαιων παιχνιδιών και βίαιων συμπεριφορών στα παιδιά. Υπάρχουν μελέτες (Ferguson & Wang, 2019) που υποστηρίζουν ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ των δύο και ότι η ενασχόληση με βίαια παιχνίδια δεν συνιστά προβλεπτικό παράγοντα αυξημένης επιθετικότητας.

Ωστόσο: Όλο και περισσότερες έρευνες και μετα-αναλύσεις (Prescott, Sargent & Hull, 2018) δείχνουν ότι η έντονη ενασχόληση με βίαια βιντεοπαιχνίδια συσχετίζεται θετικά με την αυξημένη εκδήλωση σωματικής επιθετικότητας μέσα στον χρόνο, κυρίως μέσα από δύο μηχανισμούς :

- ✓ Την **απευαισθητοποίηση** απέναντι στη βία και την **εξοικείωση** με αυτή
- ✓ Την **ηθική απεμπλοκή** από τον αντίκτυπο των πράξεων που λαμβάνουν χώρα σε ένα παιχνίδι

4. Συμβουλές προς γονείς/κηδεμόνες

1. Κρατήστε τον υπολογιστή σε έναν κοινό χώρο όπου μπορείτε να παρακολουθείτε τη χρήση
2. Περάστε χρόνο online μαζί με τα παιδιά ώστε να διδαχθούν την κατάλληλη συμπεριφορά στο Διαδίκτυο
3. Ελέγξτε τους λογαριασμούς της πιστωτικής σας κάρτας και του τηλεφώνου σας για άγνωστες χρεώσεις λογαριασμού
4. Ενημερωθείτε από ποιους χώρους και ποιες συσκευές συνδέεται το παιδί σας στο Internet
5. Πάρτε το παιδί σας σοβαρά αν αναφέρει μια άβολη ηλεκτρονική ανταλλαγή
6. Ελέγχετε αν τα παιχνίδια, οι ιστοσελίδες και τα βίντεο που παρακολουθεί το παιδί στο Internet είναι κατάλληλα για την ηλικία του
7. Εφαρμόζετε ρυθμίσεις απορρήτου και προγράμματα γονικού ελέγχου και χρησιμοποιείτε εφαρμογές ειδικά διαμορφωμένες για παιδιά (όπως το Youtube Kids) (Raisingchildren.net.au, 2019)
8. Διαχειριστείτε με ψυχραιμία την πληροφορία που σας δίνεται
9. Ακούστε το παιδί σας όντας ενθαρρυντικοί
10. Προσπαθήστε να μάθετε όσα περισσότερα γίνεται
11. Ζητήστε από το παιδί να σας δείξει συνομιλίες και μηνύματα στον υπολογιστή
12. Αναλύστε στο παιδί ποιες συμπεριφορές είναι αποδεκτές και βάλτε όρια στις αντιδράσεις του
13. Συζητήστε για την ενσυναίσθηση, την ηθική, το σεβασμό και τη διαφορετικότητα και ότι αυτά υπάρχουν τόσο στην πραγματική όσο και στην εικονική διάσταση

14.Επικοινωνήστε άμεσα με την Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος
ΓΡΑΜΜΗ **11188**

15.Επικοινωνήστε με τη ΓΡΑΜΜΗ SOS **1056** για κατευθύνσεις και
συμβουλές

5. Συμβουλές προς τα παιδιά

1. Δεν κάνεις φίλους και δε μιλάς στα social media και στα online games με άτομα που δεν ξέρεις προσωπικά
2. Δε συναντάς από κοντά άτομα που γνωρίζεις μόνο από το Διαδίκτυο
3. Δεν πληρώνεις στο Διαδίκτυο χωρίς την άδεια των γονέων/κηδεμόνων
4. Μοιράζεσαι το username και το password σου μόνο με γονείς/ενήλικες εμπιστοσύνης
5. Χρησιμοποίησε διαφορετικά username και password ανά λογαριασμό
6. Δε μιλάς με κάμερα με άτομα που δε γνωρίζεις στην πραγματική ζωή: πίσω απ' την οθόνη μπορεί να είναι ο οποιοσδήποτε
7. Δεν ανεβάζεις απόρρητο υλικό και προσωπικά στοιχεία στο Διαδίκτυο γιατί δε διαγράφονται ποτέ και ξεφεύγουν από τον έλεγχό σου (οδός, αριθμός τηλεφώνου, ονόματα, φωτογραφίες κ.α.)
8. Δε στέλνεις απόρρητο υλικό μέσα από μηνύματα/ ηλεκτρονικά μέσα (π.χ. φωτογραφίες σου με σεξουαλικό περιεχόμενο)
9. Αν κάποιος σε ενοχλεί στο Διαδίκτυο δε μιλάς ούτε διαπραγματεύεσαι μαζί του αλλά ζητάς βοήθεια από έναν ενήλικα

10. Αν νοιώσεις άβολα με κάποιο μήνυμα ή υλικό στο Διαδίκτυο, σταμάτα, αποθήκευσε το και μίλα σε ενήλικα
11. Δεν κρατάς μυστικά για τη χρήση του Διαδικτύου από τους γονείς σου

Δεν υπάρχει μυστικό που να σε κάνει να ντρέπεσαι, να φοβάσαι και να μην μπορείς να κοιμηθείς τα βράδια!!!